

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 8.38 (הוראה 38 לפרק 8 בתע"ס) מס' עמודים: 56

תאריך תחולה: 1.3.2015 תאריך פרסום: ב' בניסן תשע"ה
22 במרץ 2015

מרכז ילדים/מתבגרים - הורים/ונתיבים להורות

=====

1. כללי

- 1.1 הוראה זאת באה במקום ההוראה מיום 15.6.2003
- 1.2 בהוראה זו מפורסמים הכללים להקמה והפעלה של מסגרות במודלים הבאים: מרכז ילדים הורים לגיל הרך, מרכז הורות וטף, מרכז ילדים הורים לגיל יסודי, מרכז נייד, מרכז ניח, מרכז מתבגרים הורים. נתיבים להורות לגיל הרך, יסודי ומתבגרים.
- 1.3 בכל מקום שבו כתוב מרכז ילדים הורים או נתיבים להורות הכוונה לכלל הגילאים.
- 1.4 ההתמקדות בהורות ובקשר הורה ילד עומדת במרכז החשיבה המקצועית בטיפול בילדים ובני נוער בסיכון, מתוך הבנה כי לקשר זה חשיבות מרכזית להתפתחות המיטבית של הילד. כאשר האבחנה היא כי מערכת יחסים זו יוצרת מצבי סיכון לילד, מוקד הטיפול יהיה חיזוק הקשר בין ההורה לילד,

שיפור המיומנויות ההוריות, מתן טיפולים רגשיים לילדים עפ"י הצורך, זאת כשתית מרכזית להוצאת הילדים ממעגל הסיכון והסכנה ומניעת מצבי סיכון.

התפיסה המקצועית המובילה את המדיניות היא זאת הרואה במשפחה משאב ומכאן תפקידן של המערכות החברתיות לספק כלים ע"מ לסייע למשפחה לקחת אחריות על הטיפול בילדה. "גישת הכוחות" המפנה זרקור אל עבר הכוחות של האדם היא הגישה המובילה ולכן יש מיקוד ביצירת השותפות עם ההורים והילדים בתכנון ויישום הטיפול. הרציונל המנחה הוא החשיבה האקולוגית מערכתית שרואה את המשפחה כיחידה אחת ואת מערך היחסים בה כתוצר של מרכיבים ביולוגיים, פסיכולוגיים, משפחתיים, חברתיים וסביבתיים. התפיסה המקצועית היא כי יש ביכולת המשפחות לשפר את מצבן בסיוע גישות התערבות ייחודיות.

1.5 המסגרת של מרכז ילדים הורים/נתיבים להורות היא חלק מרצף המענים הניתנים על ידי המחלקה לשירותים חברתיים ביישוב. המסגרת מתמקדת בעבודה על שינוי ושיפור מערכת היחסים בין הילדים במשפחה להוריהם, שיפור התפקוד ההורי ושיפור תפקוד הילד/המתבגר. זו מסגרת טיפולית אינטנסיבית רב-מקצועית הפועלת על פי גישה טיפולית ממוקדת בזמן.

אבחון הצרכים ובניית תכנית הטיפול נקבעים בשיתוף המשפחה באופן פעיל. כמו כן, המשפחה שותפה מלאה בהערכת ההתקדמות והשינויים. הגישה הטיפולית של המסגרת, מתבססת על הכוחות הטמונים בילדים ובהוריהם תוך ניסיון לספק מערכת תומכת למשפחה בקהילה. הטיפולים המוצעים מתרכזים במתן חוויה חיובית משותפת לילדים ולהורים תוך הבטחת אווירה חמה, נעימה וביתית, מקבלת ובלתי מתייגת הנותנת כבוד למטופלים. תוכניות התערבות כוללות גם שימוש באמצעים טיפוליים יצירתיים בהתאמה לצורכי המשפחה והתערבויות בבית המשפחה על פי צורך. התפיסה המקצועית לאורה פועלת המסגרת מהווה מנוף יחודי ושונה לעבודה עם ילדים בסיכון והוריהם.

הסביבה הטיפולית שמה לה למטרה ליצור הדמיה של חיי בית, הדמיה המאפשרת התערבויות טיפוליות מגוונות וייחודיות.

2. הגדרות

2.1 ילד- מגיל לידה - 18

גיל רך- מגיל לידה - 6

גיל יסודי - 6-12

מתבגרים - 12-18

2.2 **מרכז ילדים הורים** - מסגרת טיפולית אינטנסיבית רב-מקצועית הפועלת

בדגמים שונים על פי קבוצת גיל: לגיל רך / גיל יסודי / מתבגרים בסיכון והוריהם. המסגרת מתמקדת בשינוי ובשיפור מערכת היחסים בין הילדים להורים, בשיפור ב"איכות ההורות", במיומנויות הוריות ובשיפור תפקוד הילד.

המסגרת מופעלת במבנה פיזי ייחודי הבנוי ומרוהט על פי מתכונת של בית וכוללת, פרט לחדרים המשמשים חדרי טיפול גם פונקציות כמו סלון ומטבח.

מרכז איזורי ניח - מודל זה מתאים ליישובים קטנים הנמצאים בקרבה גיאוגרפית. מחייבהסכמה והתחייבות של הרשויות להפעלה משותפת. מרכז זה יכול בן 3- 5 רשויות. המבנה של המרכז יהיה במקום קבוע ונגיש לאוכלוסייה של כל היישובים השותפים. תפעל ועדת היגוי משותפת בה יהיו חברים נציגים מכל היישובים.

מרכז איזורי נייד - מודל זה מתאים ליישובים קטנים הנמצאים בקרבה גיאוגרפית אך יש קשיים בנגישות תחבורתית ביניהם. מחייב הסכמה והתחייבות של הרשויות להפעלה משותפת. מרכז זה יכול בן 3- 5 רשויות. בכל רשות שותפה יהיה מבנה מתאים לעבודה טיפולית עם הילדים וההורים, אחד המבנים ישמש כמבנה מרכזי בו ישב גם כ"א מנהלי ובו יתקיימו הדרכות, ישיבות וכו'. **הצוות הטיפולי יגיע לכל רשות** לפי התוכנית הטיפולית שתקבע עם המשפחות ולא פחות מיום אחד קבוע בשבוע. אם הבית/המדריך יתנו לכל יישוב לפחות 0.25% משרה וכך יתקיים רצף טיפולי עם המשפחות גם במהלך השבוע. תפעל ועדת היגוי משותפת בה יהיו חברים נציגים מכל היישובים.

2.3 **נתיבים להורות** - מסגרת טיפולית אינטנסיבית רב-מקצועית בדגמים שונים, לפעוטות, ילדים, מתבגרים בסיכון ולהוריהם, המתמקדת בשינוי ושיפור מערכת היחסים בין הילדים להוריהם, שיפור ב"איכות ההורות" ובמיומנויות הוריות ושיפור תפקוד הילדים. הטיפול ב"נתיבים להורות" יתקיים במבנה פיזי מותאם לצרכים אך לא מחייב את כל הפונקציות של בית כמו מטבח וסלון. במצב זה ובהתאם לאבחון ניתן להגביר יחידות טיפוליות בבית המשפחה.

2.4 **ועדה לתכנון טיפול והערכה** - כפי הגדרתה בתע"ס 8.9

2.5 **מנהל התערבות** - עו"ס המשפחה במחלקה לשירותים חברתיים

2.6 **מנהל הטיפול** - מטפל (עו"ס/פסיכולוג) ממרכז ילדים הורים/נתיבים להורות המרכז את הטיפול במסגרת.

2.7 **רפרנט מהמחלקה לשירותים חברתיים** - מדר"צ/עו"ס בעל נסיון בטיפול בילדים ומשפחות בסיכון.

3. אוכלוסיית היעד

ילדים עד גיל 18 במצבי סיכון והוריהם, אשר ההערכה היא כי הטיפול במסגרת יאפשר לשפר את התפקוד ההורי ואת הקשר בין ההורים לילדים. למסגרת תופנה משפחה בעלת המאפיינים הבאים:

3.1 ילדים להם בעיות רגשיות, חברתיות ו/או התנהגותיות על רקע חסך בסיפוק צורכיהם ההתפתחותיים במשפחותיהם, עקב קשיים משמעותיים בהורות.

3.2 משפחות המאופיינות בקשיים משמעותיים בתפקוד ההורי ובקשר שבין ההורה לילד.

3.3 משפחות שלהן בעיות של התמכרויות, מחלות נפש/הפרעות נפשיות, בעיות זוגיות קשות, אלימות זוגית, סכסוך גירושין קשה וכ"ו, תתקבלנה לטיפול רק לאחר שטופלו על ידי גורם מטפל מתאים ולאחר שהוועדה לתכנון טיפול והערכה הגיעה למסקנה כי קיימת יכולת ופניות של ההורים לטיפול בנושא ההורות.

4. מטרת

- 4.1 צמצום ומניעת מצבי סיכון וסכנה של ילדים במסגרת המשפחתית (הזנחה, פגיעות)
- 4.2 שיפור רווחתם וביטחונם של הילדים והוצאתם ממעגל הסיכון.
- 4.3 שיפור תפקוד ההורים בטיפול ובהתייחסות לילד וחיזוק חוסנם כך שיוכלו לספק מוגנות וסביבה מיטיבה להתפתחות תקינה של הילדים.
- 4.4 שיקום מערכת היחסים בין הורים לילדיהם.
- 4.5 שיפור ברמת התפקוד של הילדים במישורים ההתפתחותיים השונים והשבתם למסלול התפתחותי תקין.
- 4.6 צמצום ומניעה של הצורך בהוצאה לטיפול במסגרת חוץ ביתית.
- 4.7 המרכזים והנתיבים להורות יהוו משאב מקצועי לקהילה ולנותני שירותים לפעוטות, ילדים ומתבגרים בסיכון.

5. יעדים בתחומים הבאים

- 5.1 ההורי/משפחתי: הגברת היכולת ההורית למתן סביבה משפחתית מוגנת

לילדים, הפסקת פגיעה ישירה ו/או עקיפה כלפי הילדים (אלימות, הזנחה),
יצירת חוויות חיוביות באינטרקציות בין ההורים לילדים (גם ברמת
החוויה הקונקרטית דרך הפעילויות השונות וגם ברמת החוויה המיטיבה
באיכות הקשר), הרחבת הרפרטואר של תגובות הוריות מיטיבות, הגברת
אחריות ההורים לדאגה להתפתחותם התקינה של ילדיהם במישורים שונים,
הגדרת תפקידים וגבולות ברורים בתוך המשפחה ויצירת סמכות הורית
מותאמת, שיפור התפקוד ההורי, חיזוק הקשר הורים- ילדים.

5.2 הרגשי: הגברת תחושת הביטחון של הילדים במשפחה, חיזוק דימוי עצמי
חיובי, חיזוק דפוסי התקשרות בטוחה, ועוד.

5.3 הפיזי-בריאותי: הבטחת מענה הולם להזנה, היגיינה, לבוש, טיפול רפואי.

5.4 ההתפתחותי: השגת פניות של הילדים למטלות ההתפתחותיות בתחומים:
הפיזיולוגי, הרגשי, החברתי והקוגניטיבי המתאימות לגיל.

5.5 ההתנהגותי/חברתי: השתלבות בחברת בני הגיל ובמסגרות פעילות מחוץ
לכותלי הגן ובית הספר; דפוסי התנהגות נורמטיביים, מניעת התנהגויות
מסכנות;

5.6 הלימודי: חיזוק הקשר בין ההורים למערכת החינוך כגורמים משפיעים על
שיפור הישגים לימודיים, צמצום פערים בלימודים, מימוש יכולות
אינטלקטואליות וכ"ו.

6. עקרונות הטיפול הייחודיים

6.1 התמקדות במערכות היחסים בין הילדים להוריהם. הטיפול הינו משולב:
גם להורה וגם לילד ולא ניתן לקבל לטיפול רק ילד או רק הורה.

6.2 בניית תכנית טיפול ייחודית מיטבית, עפ"י הצרכים, לכל אחד מחברי

המשפחה ולמשפחה כיחידה תוך שימוש במגוון התערבויות ושיטות טיפול בו- זמנית, כמו גם שימוש בכלים טיפוליים מגוונים, השלכתיים ויצירתיים.

6.3 שותפות עם המשפחה בכל התהליך הטיפולי תוך שקיפות מלאה ומתן מקום מרכזי לשמיעת עמדתה.

6.4 טיפול בהורות - לחיזוק היכולת להתמודד עם התפקוד ההורי.

6.5 גישת הכוחות - ההתערבות מכוונת לחיזוק הכוחות החיוביים וההסתגלותיים של המשפחה.

6.6 רגישות תרבותית - תוכניות הטיפול תהינה מותאמות לצורכי המשפחה בהיבט תרבותי, דתי וכ"ו.

6.7 כל תכנית התערבות תכלול גם יחידת התערבות משפחתית משותפת (כולל בגיל ההתבגרות).

6.8 ההתערבות תכלול תיווך בין המשפחה למערכות שונות בקהילה, בעיקר מערכת החינוך והבריאות על מנת לסייע לילדים ולהורים.

7. עקרונות ההפעלה

7.1 הטיפול במסגרת הינו מרכיב בתוכנית ההתערבות שנבנית למשפחה.

7.2 יישוג (reaching out) - ביסוס יחסי האמון עם המשפחות, לאור מאפייניהן הייחודיים, מחייבים לעיתים קרובות "לחזר" אחריהן גם כאשר לא מגיעות לטיפול. משך זמן היישוג חייב להיות ברור ומוגדר.

7.3 וועדות הערכה - במהלך הטיפול וכחלק ממנו מתקיימות עם המשפחה הערכות ביניים לבחינת השינויים ומידת השיפור ובהתאם שינוי בתוכנית הטיפול אם נדרש.

7.4 שיתוף פעולה עם שירותים בקהילה- התהליך הטיפולי במסגרת יערך תוך שיתוף פעולה עם שירותים אחרים בקהילה לצורך תיאום, חלוקת תפקידים ומעקב משותף.

7.5 במקרים שבהם תוך כדי הטיפול בילדים ובהוריהם ימצא כי יש צורך בטיפול מיוחד במסגרת ייעודית כגון טיפול בפגיעות מיניות, בבעיות גדילה והתפתחות, תעשה התייעצות משותפת עם מנהל המסגרת הייעודית באשר לשיתופי הפעולה בטיפול במשפחה. הייתה החלטה להעביר הטיפול במשפחה ממרכז ילדים הורים/נתיבים, ידאג עו"ס המשפחה במחלקה לשירותים חברתיים להפניית הילד או הוריו לקבלת הטיפול. קשר שוטף ומעקב אחר התקדמות הטיפול במסגרת זו יתקיים על ידי עו"ס המשפחה.

7.6 מנהל הטיפול במסגרת נקבע לכל משפחה בהתאם לצרכיה.

7.7 עו"ס המשפחה של המחלקה לשירותים חברתיים משמש כמנהל ההתערבות במשפחה בתקופת הטיפול במסגרת. מתפקידו להשתתף בבבניית תכנית הטיפול ובתיאום הטיפול עם שירותים אחרים, בוועדות הערכה ולעקוב אחר התקדמות הטיפול במסגרת, להביא את עניינה של המשפחה לדיון בוועדות תכנון טיפול והערכה בהתאם למועדים שנקבעו או לצרכים.

7.8 בהתאם לצרכי המשפחה תתבצע תכנית הטיפול גם בבית המשפחה.

7.9 הטיפול במסגרת ממוקד בזמן, מוגדר בתוכנית הטיפול, ונמשך עד 12 חודשים.

8. דרכי התערבות

יש לבנות את דרכי ההתערבות עפ"י מאפייני הילדים וההורים אך גם להתחשב במאפייני כלל הילדים וההורים המטופלים במסגרת. דבר זה יאפשר בניית

תוכניות טיפול קבוצתיות והחלטה על סוגי המטפלים שיעבדו במסגרת. מאחר והמשפחות המופנות לטיפול מאופיינות בקשיים בתפקוד ההורי ולעיתים, גם ביחסים מורכבים בין בני המשפחה, יש לשלב בטיפול מיגוון התייחסויות: פרטניות, טיפול דיאדי, טיפול בהורות, התייחסות למערכת האחים והתערבות משפחתית. ניתן להוסיף טיפולים, או לשנות את מוקדי הטיפול בהתאם לצרכי המשפחה וההערכות בועדת ההערכה.

תוכנית ההתערבות האינטנסיבית הממוקדת בזמן, תכלול לפחות 2 סוגי התערבויות טיפוליות במקביל, לכל משפחה. במהלך תקופת הטיפול יש לשלב גם יחידת התערבות בכל המשפחה יחד.

מיגוון התערבויות

טיפול פרטני

טיפול דיאדי

טיפול קבוצתי

טיפול ביחידת האחים במשפחה

טיפול בהורות

הדרכה הורית

עבודה משפחתית/טיפול משפחתי

התערבות מערכתית תוך שילוב המשפחה המורחבת והסביבה

עבודה מערכתית בשילוב עם גורמים נוספים בקהילה, הן מקצועיים והן התנדבותיים.

התערבויות מגוונות טיפוליות השלכתיות וחוייתיות כגון: טיפול באמצעות אומנות, מוסיקה ותנועה, טיפול הנעזר בבעלי חיים, מטבח טיפולי, טיפולים כמו פעילות בחיק הטבע ופעילויות בתחום התנועה והספורט. התערבויות מגוונות לשיפור מיומנויות חברתיות וחיזוק מיומנויות של קשר ע"י אם הבית/מדריך.

עבודה קבוצתית לאוכלוסיה שאינה מוכרת במחלקות לשירותים חברתיים

או שאינה מטופלת במרכז/נתיבים

לעיתים התערבות זו משמשת הזדמנות ודרך לאתר אוכלוסיות במצבי סיכון או כדרך למניעה או טיפול במתודה הקבוצתית. קבוצות כאלה יכולות להיות

ממומנות ממשאבים אחרים של הרשות/הקהילה או מהשתתפות הורים ולא מתקציבי המסגרת. מרכז ילדים הורים/נתיבים להורות יכול להפעיל את הקבוצות אך עם תקציב תוספתי אחר שיאפשר יותר שעות עבודה לכוח אדם מקצועי.

9. אמות מידה להקמה

הקמה

המחלקה, בהתייעצות עם מפקח הקהילה בשרות ילד ונוער ואישורו תחליט על הקמת השירות תוך:

- * התייחסות לקיום המשאבים הנדרשים.
- * רציונל להקמת מענה זה במערך השירותים הקיימים.
- * התחייבות המחלקה לשירותים חברתיים למינוי עובד מתוך הצוות הבכיר כרפרנט של המסגרת.

המחלקה תפנה בקשה למפקח ובאם התקיימו התנאים הנ"ל יאשר המפקח המשך תהליך ההקמה. הפעלת המסגרת יכולה להיעשות ע"י הרשות המקומית או ע"י ארגון מפעיל שזכה במכרז של הרשות המקומית עפ"י חוק.

כאשר הבקשה היא להפעלת מרכז יש לוודא קיום הפונקציות במבנה הפיזי וציוד כדלהלן:

- * 2 תאי שירותים
- * כניסה מבוקרת (פעמון, אינטרקום וכד')
- * במקרה של מבנה חד קומתי יש גדר
- * מטבח עם פינת אוכל כולל הציוד הנדרש
- * חדר מגורים מרוהט (ספות, שולחן, פינת טלוויזיה וכ"ו)
- * 3 חדרי טיפול לפחות
- * חדר לטיפול קבוצתי
- * דלפק / חדר מזכירות

▪ חדר מנהל

▪ נגישות לנכים

למסגרת יהיה אישור של הפונקציה המוסמכת ברשות על תקינות ובטיחות המבנה.

עם הקמת המסגרת ימלא מנהל המחלקה שאלון מוסדי למרכז ילדים הורים (נספח א') או לנתיבים להורות (נספח ב') ויעבירו בצרוף בקשת המחלקה וטופס פתיחת מסגרת למפקח המחוזי. אם המסגרת מופעלת ע"י ארגון מפעיל יצרף גם את מסמכי המרכז הנדרשים בהתאם לחוזר מנכ"ל 23 (נספח ג'). המפקח המחוזי יבדוק באם מתקיימים כל התנאים ויעביר החומר בצירוף המלצתו לפיקוח הארצי. הפיקוח הארצי יבדוק את החומר ויאשר את פתיחת המסגרת. אם וכאשר אינו מאשר ינמק בכתב למפקח המחוזי.

10. תהליך ההפנייה לטיפול

ההחלטה להפנות משפחה לטיפול במרכז/נתיבים תעשה בהתאם להגדרת אוכלוסיית היעד לעיל.

אם מאפייני המשפחה עונים להגדרת אוכלוסיית היעד של ועדה לתכנון טיפול והערכה יש לקיים דיון בוועדה ע"מ להחליט על ההתערבות הטיפולית המתאימה. רוב המשפחות המופנות למרכז/נתיבים מתאפיינות במורכבות של בעיות והטיפול במרכז מהווה חלק מתוכנית טיפול כוללת המחייבת חשיבה והיערכות רב מקצועית במסגרת וועדת תכנון טיפול והערכה לבניית התוכנית הטיפולית. משפחה שתופנה לטיפול שלא באמצעות הוועדה לתכנון טיפול והערכה - הקבלה לטיפול במרכז תעשה באמצעות ועדת הביצוע שתכלול גם את עו"ס המשפחה ובנתיבים להורות בשותפות עו"ס נתיבים, מדר"צ ועו"ס המשפחה. המשפחה תהיה שותפה מלאה לתהליך.

במהלך הטיפול במשפחה יכול עו"ס המשפחה עוד לפני ההפנייה למרכז או קיום הוועדה לתכנון טיפול והערכה להתייעץ עם מנהל המרכז/נתיבים, לערוך סיור עם המשפחה וכ"ו, כמובן תוך הסבר מלא למשפחה על התהליך הנדרש לקבלה לטיפול.

אחריותו של עו"ס המשפחה, מנהל ההתערבות, להעביר את החומר הרלוונטי על הילדים ועל ההורים למרכז/נתיבים כגון - החלטות הוועדה, הדו"ח הסוציאלי וכל חומר איבחוני/טיפולי רלוונטי.
אחריותו לוודא כי "טופס ההחלטה על השמה" וטופס "השמה למסגרת" הועברו כנדרש.

ההפניה למסגרת הינה מרכיב בתכנית טיפול כוללת הניבנית למשפחה ולכן יש לתת את הדעת והעדויות למתן שירותים תומכים נוספים למשפחה עפ"י צרכיה כמעטפת תומכת לטיפול האינטנסיבי במרכז/נתיבים על מנת שאכן אפשר יהיה בפרק זמן מוגדר וקצוב להוציא את הילדים ממעגל הסיכון.

בישוב שבו מרכזים/נתיבים לגילאים השונים ובמשפחה ילדים במיגוון גילאים, יש להחליט היכן המוקד הטיפולי ובהתאם להפנות את כל המשפחה. משפחה תטופל במרכז/נתיבים אחד.

במשפחות שבהן אחד הילדים אינו בגיל המוגדר במסגרת, ניתן לקלוט הילד כחריג ובתנאי שתהיה הערכות מקצועית תואמת גיל. בקשה לקליטת ילד זה תועבר לאישור המפקח המחוזי. אישור מפקח יצורף לטופס ההשמה ויועבר למפקח הארצי לאישור כחריג גיל.

11. תהליך האבחון במסגרת

מטרת תהליך האבחון - הערכת המשפחה על פי מימדים שונים לצורך בניית תוכנית טיפול מיטבית. תהליך זה ימשך כ- 4 מפגשים בהתאם למספר הנפשות במשפחה וכן על פי מספר האינטראקציות שצריך לאבחן.
האבחון מתבסס על מספר מקורות מידע:

- א. מידע שהועבר מוועדת תכנון טיפול והערכה.
- ב. דו"ח סוציאלי מקיף.
- ג. מידע מאבחונים ו/או טיפולים קודמים (יש להתחשב במהימנותם ובזמן שעבר ממועד הביצוע).

- ד. תישאול במסגרת מפגשי האבחון.
ה. תצפית, במסגרת מפגשי האבחון ואם יש צורך גם ביקור בית.
ו. מידע משלים מבעלי תפקידים ברשות ובקהילה: אנשי חינוך, מטפלים נוספים ועוד.

האבחון כולל את השלבים הבאים:

- א. לימוד רקע כולל- נתונים ראשוניים על המשפחה.
ב. איסוף נתונים- אבחון מצב קיים:
1) תפקוד של כל אחד מהפרטים במשפחה - כולל התייחסות לכוחות, נקודות חוזק וחולשות.
2) גורמי סיכון לילדים.
3) היסטוריה טיפולית.
4) תפקוד של המשפחה כיחידה משותפת.

תהליך האבחון יכלול מפגשים פרטניים, משפחתיים, דיאדים, מפגש להורים בלבד ובמקרה של הורים גרושים או פרודים גם מפגש עם ההורה שאינו המשמורן. בתהליך זה יש לפגוש גם בני משפחה אחרים משמעותיים כמו: סבים, בני ובנות זוג של ההורה.

באבחון זה יש לשים דגש על בדיקת המצב והצרכים של כל אחד מבני המשפחה ומערכות היחסים בין בני המשפחה. ההסתכלות, הערכת המשפחה והתכנית הטיפולית צריכות להיות בהיבט תרבותי: סגירות- פתיחות, חלוקת תפקידים במשפחה, נורמות מקובלות וכדומה.

סיכום האבחון

סיכום האבחון יכלול את הסעיפים הבאים:

- א. קשיים, כוחות וצרכים טיפוליים עבור כל אחד מבני המשפחה. יש להתייחס תחילה לנושא מוגנות - מידת מצבי הסיכון להם חשופים הילדים במשפחה.
ב. בחינת גורמים משפיעים:
* תובנות מהיסטוריה טיפולית
* גורמים מעכבים ומקדמים

ג. רצונות המשפחה

ד. סיכום והמלצות

המאבחן יציג למשפחה את ממצאי האבחון ויגבשו יחד המלצות לתוכנית הטיפול.

תורה מקצועית לתהליך האבחון מפורסמת בחוברות, באתר המשרד ובקהילת הידע "ילדים בסיכון" ו"וועדות תכנון טיפול והערכה".

12. תוכנית הטיפול

12.1 בניית תוכנית טיפול

בתום האבחון תתכנס וועדת הערכה ראשונה בהשתתפות עו"ס המשפחה. המאבחן יציג את עיקרי האבחון והמלצותיו לתוכנית הטיפול כפי שנבנתה בשותפות עם המשפחה.

בשלב זה יתקיים דיון עם המשפחה שבסופו תגובש תוכנית המוסכמת על המשפחה וחברי ועדת ההערכה ובהתאמה למשאבים הזמינים. תוכנית הטיפול תתייחס לנקודות הבאות:

- * נושאים ראשוניים לטיפול במסגרת.
- * נושאים שיקודמו בשותפות עם גורמים נוספים בקהילה.
- * תוצאות הניתנות למדידה ומכוונות לבחון ולהעריך התקדמות בני המשפחה בכל התחומים המופיעים בסעיף היעדים: הורי/משפחת, רגשי, פיזי בריאותי, התפתחותי, התנהגותי חברתי, לימודי.
- * סוגי ודרכי התערבות ופירוט בני המשפחה השותפים.
- * ה - setting הטיפולי.
- * הסבר להחלטות, תוך התייחסות לפער בין רצונות המשפחה להחלטה, במידה ויש פער
- * מועדים לוועדות הערכה .
- * חלוקת תפקידים.

בתכנית הטיפול תהיה התייחסות לשתי היחידות במשפחה: יחידת ההורים ויחידת הילדים והקשר ביניהם.
כאמור, משפחה תקבל לפחות 2 התערבויות טיפוליות בשבוע ממיגוון דרכי ההתערבות (ראה סעיף 9 לעיל)
יקבע "מנהל הטיפול" במסגרת. עו"ס המשפחה ממשיך להיות מנהל ההתערבות ובין השניים יוגדרו מועדי דיווח על התקדמות הטיפול במסגרת והמצבים שהמסגרת תעביר מידע שלא במועדי הדיווח.
תוכנית הטיפול תירשם ותתועד עפ"י ההנחייה בנספח ד'.
לעיתים יכול להיווצר מצב שבתום האבחון תיקבע וועדת ההערכה כי יש חוסר התאמה של המסגרת לצרכי המשפחה.

במקרים כאלה החלטה מנומקת בכתב תועבר לעו"ס המשפחה. עו"ס המשפחה יפנה לדיון בוועדה לתכנון טיפול והערכה על פי ההנחיות בהוראת 8.9 בתע"ס.

יש חשיבות להשתתפות של נציג המסגרת בדיון בוועדה שכן במהלך האבחון ובסיומו, למסגרת קיימת היכרות עם המשפחה וצרכיה ולכן תרומת נציג המסגרת בדיון משמעותית.

הוועדה תתקיים לכל המאוחר חודש מתום ועדת ההערכה במסגרת.

12.2 שלבי הערכה

במהלך יישום תכנית הטיפול יש לבדוק ולהעריך את התקדמות הטיפול בדיוני הערכה.

הערכות נעשות לפחות שלוש פעמים בשנה בהשתתפות עו"ס המשפחה ובמקרים של מעורבות עו"ס חוק נוער או עו"ס סדרי דין יוזמנו גם הם.

הערכה הראשונה - נערכת בתום תקופת האבחון, בהשתתפות ההורים, הילדים - בהתאם להמלצת המאבחן והצוות הרלוונטי של המסגרת.
תוצאות ההערכה יכולות להיות:

1. בנית תוכנית טיפולית
2. החלטה על סיום ואי התאמה לטיפול במסגרת.

הערכה שנייה - נערכת לכל המאוחר חצי שנה לאחר תחילת הטיפול, ובה מעריכים את ההתקדמות והצורך בהכנסת שנויים בתכנית.

הערכה שלישית - תוצאות ההתערבות. לקראת סיום תקופת הטיפול תעשה פגישת סיכום עם המשפחה, הצוות הטיפולי בה ידונו כל תוצאות ההתערבות ויתעדו אותן עפ"י המדדים והיעדים שנקבעו בתוכנית הטיפול כמו גם קביעת המשך הקשר של המשפחה עם המחלקה לשירותים חברתיים.

במקרה הצורך יש לקיים ועדות הערכה באופן תכוף יותר. סיכום של ועודות ההערכה יועברו בכתב לעו"ס המשפחה.

12.3 סיום טיפול

- הטיפול במסגרת ינתן למשפחה עד 12 חודשים.
- בתכנון סיום הטיפול יש מקום להיערכות מיוחדת המביאה בחשבון את העובדה כי יחול שינוי ברמת ההתערבות האינטנסיבית והייחודיות בדרכי הטיפול במשפחה.
- **במקרים חריגים, כאשר עפ"י ועדת ההערכה ממליצה על הארכת הטיפול (כגון משבר פתאומי או צורך חיוני בביסוס ההישגים), יש להביא את העניין לדיון בוועדה לתכנון טיפול והערכה וזו רשאית להחליט על המשך טיפול עד 18 חודשים.**
- הדיון בוועדה לתכנון טיפול והערכה יתקיים לפני תום תקופת הטיפול במרכז/נתיבים.
- לקראת הדיון בוועדה לתכנון טיפול והערכה תגיש המסגרת לעו"ס המשפחה את הדוחות הנדרשים ע"מ שהדיון בוועדה יכלול את מלוא המידע הרלוונטי, עו"ס המשפחה אחראי לדאוג לקיום הדיון במועדו. נציג המסגרת ישתתף בדיון.
- בוועדה תהיה התייחסות לתוצאות ההתערבות, לצרכים שלא קיבלו מענה, אם יש צורך תיקבע תכנית התערבות המתייחסת להמשך הטיפול, הליווי והמעקב ומידת האינטנסיביות.
- ניתן במסגרת הוועדה לבחון שילוב אינטנסיבי יותר של עו"ס המשפחה בקשר הטיפולי של תהליכי סיום הטיפול, כחלק מאחריותו למימוש תכנית המשך כפי שנקבעה בוועדה.

13. הפעלה וכוח אדם

כ"א של המסגרות מפורט בדגמים השונים בהמשך. יחד עם זאת תפקידים של עו"ס, מטפלים שונים, אם בית ו/או מדריך מאפיינים את כלל הדגמים. יש לוודא עמידה בדרישות החוק למניעת העסקה של עברייני מין, ולשמור בתיקו האישי של כל עובד את האישור מן המשטרה, שניתן על-פי החוק האמור. דרישה זו מתייחסת לכל כח האדם, המועסק ובכלל זה עובדים קבועים, עובדים זמניים, מתנדבים (ואף מתנדבים בשנת שירות), סטודנטים וכ"ו.

מרכז ילדים הורים

כאמור אלו כוללים מרכזי ילדים הורים לגיל הרך, מרכז הורות וטף, מרכז נייד, מרכז ניח, מרכז מתבגרים הורים. אחריות כוללת - המחלקה תמנה עובד מהצוות הבכיר של המחלקה (הרפרנט) לליווי ובקרה על עבודת המסגרת. העובד ייגש באופן סדיר עם מנהל המסגרת וילווה אותו בתהליך ההקמה, הפיתוח וההפעלה השוטפת ובתיאום בין המסגרת למחלקה לשירותים חברתיים.

13.1 ועדת היגוי - הקמת מרכזי ילדים הורים והפעלתו מלווה בוועדת היגוי

מקומית שחבריה מפורטים להלן:

- מנהל המחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית או מי מטעמו - יו"ר
  - נציג הארגון המפעיל (במידה וההפעלה ע"י ארגון מפעיל)
  - נציג של מחלקת החינוך והשירות הפסיכולוגי
  - נציג בריאות הציבור
  - נציגי גופים שמסייעים למרכז בפיתוח ובהפעלה
  - מפקח מחוזי של השירות לילד ולנוער - יוזמן וישתתף בהתאם לצורך
  - מפקח מחוזי של השירות לרווחת הפרט והמשפחה - יוזמן וישתתף בהתאם לצורך
- הועדה תתכנס אחת לשנה לפחות ובשלב ההקמה לעיתים קרובות יותר. לקראת כינוס הוועדה באחריות מנהל המרכז להפיץ דו"ח סטטוס לפעילות המסגרת שכולל את הסוגיות לדיון.

13.2 ועדת ביצוע - תפקידה ללוות את עבודת המסגרת באופן שוטף. הועדה תתקיים בתדירות של אחת לחודש, לדיון בשאלות, סוגיות, ותכנון העבודה השוטפת של המסגרת.
חברי הועדה:

- מנהל המסגרת - יו"ר הועדה
- נציג בכיר מהמחלקה- רפרנט המסגרת
- נציג ארגון מפעיל (אם יש)
- גורמים נוספים על פי העניין

13.3 ישיבות צוות - ישיבות קבועות של המטפלים במרכז. אחריות מנהל המרכז לכנס הישיבות לצורך שיתוף, הכשרה ולמידה. יש חשיבות רבה גם לעבודה על היחסים בצוות המהווה מודל למשפחה.

13.4 שעות הפעילות
המסגרת תיפעל בכל חודשי השנה. מרכזים של 100 נפשות יפעלו לפחות 5 ימים בשבוע ולפחות 6 שעות ביום. מרכזים של 60 נפשות יפעלו בהתאם ולפחות 4 ימים בשבוע. שעות הפעלה יהיו גמישות למתן טיפול עם דגש על שעות אחה"צ והערב בהתאם לצרכי הילדים והמשפחות.

13.5 מנהל - מרכז ילדים הורים

בחירת מנהל מרכז - תעשה עפ"י החוק המחייב. בבחירת המנהל ישתתפו נציג מחלקה, נציג הגורם המפעיל, מפקח הקהילה המחוזי של שירות ילד ונוער בהתאם לשקול דעתו וכל גורם רלוונטי אחר.

כישורים

- עו"ס בעל ותק של לפחות 5 שנים
- בעל ניסיון טיפולי בתחום טיפול בילדים ומשפחות בסיכון
- בעל ניסיון עם אוכלוסיית היעד עפ"י גיל הילדים
- יכולת לניהול צוות, עדיפות לניסיון ניהולי
- נכונות לעבודה בשעות גמישות

תפקיד

1. אחריות לביצוע מדיניות המשרד עפ"י הוראה זו.
2. שותף בבחירת כ"א של המרכז.
3. ניהול, הנחייה והדרכה של כלל הצוות הטיפולי.
4. בניית תכניות עבודה שנתיות למרכז, בקרה אחר תכניות העבודה, הערכת התכניות.
5. בניית השתלמויות/הדרכות מתאימות לצוות.
6. קיום ישיבות צוות משותפות לכלל המטפלים במרכז.
7. ניהול תקציב המרכז, כולל מעקב על קליטת השמות.
8. אחריות כוללת לקיום וועדות היגוי, ועדות ביצוע.
9. אחריות כוללת לבניית תכניות טיפול, קיום ועדות הערכה, ומעקב אחר תוצאות הטיפול.
10. טיפול ישיר בהתאם לצרכים של הילדים ושל ההורים.
11. אחריות ליצירת שותפויות, לאיגום משאבים ולקיום קשר שוטף עם שותפי תפקיד: עובדים מהמחלקה לשירותים חברתיים, גורמים רלוונטיים בקהילה: חינוך, בריאות וכ"ו.
12. אחריות להשתתפות אנשי הטיפול מהמרכז בוועדות תכנון טיפול והערכה והעברת הדוחות והמסמכים הנדרשים לוועדה.
13. אחריות כוללת לביצוע תהליכי ההתערבות במרכז.
14. אחריות על תהליכי תיעוד והערכה של התוכניות הטיפוליות.
15. אחריות לריכוז נתונים כולל.
16. מיתוג ומיצוב המרכז כגוף האמון בקהילה על שיפור קשר בין הורים לילדיהם.

13.6 אם-הבית ומדריך

תפקיד אם הבית ו/או מדריך מופיעים בכל הדגמים הטיפוליים. הם מייצגים קשר אחר ושונה משאר המטפלים מאחר והוא פחות פורמאלי. זהו קשר המהווה הזדמנות למרחב פעולה משמעותי עבור הילדים, המשפחות והצוות. תפקידם הייחודי מעניק "ערך מוסף" ביחס לשירותים טיפוליים אחרים.

אם-הבית והמדריך מאפשרים חיבורים בין הטיפול במסגרת למציאות

הממשית בזמן אמת הכוללת תמיכה והכוונה תוך יצירת רצף של עבודה טיפולית שתחילתה במסגרת והמשכה בבית. לשניהם תפקיד של התערבויות במציאות הממשית, בזמן אמת, של תמיכה והכוונה במסגרת הבית, ויש בכך חשיבות בהטמעה ובהפנמה של התהליכים הטיפוליים ובתרגום תהליכים אלה משפת הטיפול לשפת היישום. אם-הבית משמשת כדמות תומכת להורים הנותנת הכוונה מעשית בתפקוד יום יומי, בנושאי תזונה, הגיינה, ניהול תקציב וכיו".

המדריך מסייע לילדי המשפחה בפיתוח כישוריהם וקשריהם החברתיים, בנורמות התנהגות ובעבודה על אינטראקציה וקומוניקציה משפחתית וחברתית. כאשר ילד יוצא מפגישה טיפולית, הם נמצאים שם על מנת לקלוט אותו, זהו מעגל נוסף של אחזקה והכלה. דמויות אלה מהוות פונקציה אינטגרטיבית המקשרת בין המרכז למשפחה ומסייעת לבניית יחסי אימון בין המשפחה למטפלים. בנוסף, הם מאירים זוויות רבות בתפקוד המשפחה אשר אינם גלויים לעיני המטפלים. הם משקפים את ההוויה המשפחתית כפי שהיא באה לידי ביטוי בסביבה הטבעית של המשפחה ובטריטוריה שלה, להבדיל מהידע הנרכש ממפגשים המתרחשים בטריטוריה של המטפלים. אם הבית והמדריך משמיעים את "קולה" של המשפחה ומסייעים לתרפיסטים לראות ולהבין את העולם של המשפחה מחוץ למרכז. שני קולות אלה הם מקור להבנה יותר רחבה של המשפחה. המדריך ואם-הבית שותפים להנחיית קבוצות בווריאציות שונות ובהרכבים שונים. הם מנחים בקו- תרפיה יחד עם אנשי מקצוע אחרים.

13.7 אחות/מקדמת בריאות/תזונאית

תפקידן להקנות ולקדם ידע בנושאי בריאות שונים הן להורים והן לילדים ולמתבגרים.

עפ"י הגילאיים השונים תעשה הפעילות ויבחרו הנושאים, כגון: התפתחות עפ"י גיל, הרגלי תזונה, הגיינה אישית, מיניות, דימוי גוף ויציבה נכונה, דיאטות והפרעות אכילה, בריאות השן, חשיפה לשמש, טיפוח העור וכו'.

14. דגמים להפעלה

מיגוון דגמים אלה מאפשרים התאמה ליישובים שונים בהתאם למאפייניהם. לכל דגם יש מרכיבים מוגדרים בתוך התעריך. במצבים שמרכיב מסוים בתעריך ניתן ע"י גוף אחר תמיר המסגרת תקציב/שעות אלה לטובת צרכים אחרים של הילדים/הורים. (לדוגמא אם הרשות המקומית נותנת שירותי נקיון, עלות המנקה תומר לשעות טיפול/קבוצה). כאשר הדבר נעשה זה חייב להיות מתועד ומגובה באסמכתא.

מרכז ילדים הורים לגיל הרך

גיל לידה - 6 (טרום ביה"ס יסודי) - סה"כ 70 נפשות.

היקף משרה	כוח אדם
0.25 + 1.0 כוננות	מנהל/עו"ס
0.5	עו"ס
1.5	עובד פרא רפואי/טיפולי
1.0	מדריך/אם בית/גננת (אפשרות להפרדה בין מדריך לאם בית לכל אחד 0.5 משרה)
5 ש"ש	פסיכיאטר ילדים/פסיכולוג התפתחותי
0.5	אחות/תזונאית/מקדמת בריאות
6 ש"ש	מנקה
תפעול והתקנה: ציוד משרדי, טלפון, כיבוד, תיקונים, ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות הוצאות אחרות: הדרכה, השתלמויות, שונות	

מרכז הורות וטף גיל לידה -

6 (טרום ביה"ס יסודי) - מרכז ילדים הורים לגיל הרך בתוך מרכז גיל רך יישובי.

סה"כ 70 נפשות

היקף משרה	כוח אדם
1.0	מנהל/עו"ס
0.5	עו"ס
1.0	עובד פרא רפואי/טיפולי
0.75	אם בית
5 ש"ש	פסיכיאטר ילדים/פסיכולוג התפתחותי
0.25	מזכירה
<p>תפעול והתקנה: ציוד משרדי, טלפון, כיבוד, תיקונים, ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות</p> <p>הוצאות אחרות: הדרכה, השתלמויות, שונות</p>	

מרכז ילדים הורים מקומי לגיל יסודי -

גילאי 5-12 ל-100 נפשות

היקף משרה	כוח אדם
0.25 + 1.0 כוונות	מנהל/עו"ס
0.75	עו"ס
0.25	עובד פרא רפואי/טיפולי
0.33	מדריך
0.33	אם בית
5 ש"ש	פסיכולוג / מטפלים שונים
4 ש"ש	אחות/תזונאית, מקדמת בריאות
6 ש"ש	מטפל באומנות
0.5	מזכירה
6 ש"ש	מנקה
<p>תפעול והתקנה: ציוד משרדי, טלפון, כיבוד, תיקונים, ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות</p> <p>הוצאות אחרות: הדרכה, השתלמויות, שונות</p>	

מרכז ילדים הורים מקומי לגיל יסודי -

גילאי 5-12 ל-60 נפשות

כוח אדם	היקף משרה
מנהל/עו"ס	0.80
עו"ס	0.60
מטפל בהבעה / יצירה	0.25
אם בית ו/או מדריך	0.5
פסיכולוג / מטפלים שונים	5 ש"ש
אחות / תזונאית / מקדמת בריאות	3 ש"ש
מזכירה	0.25
עובד נקיון	4 ש"ש

תפעול והתקנה: ציוד משרדי, טלפון, כיבוד, תיקונים, ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות

הוצאות אחרות: הדרכה, השתלמויות, שונות

מרכז ילדים הורים נייד איזורי לגיל יסודי -

גילאי 5-12 ל-100 נפשות

מודל זה מתאים לרשויות קטנות הנמצאות בקרבה גיאוגרפית ומחייב הסכמה והתחייבות של הרשויות להפעלה משותפת.

מרכז זה יכלול בין 3-5 רשויות. בכל רשות שותפה יהיה מבנה מתאים לעבודה טיפולית עם הילדים וההורים, אחד המבנים ימשך כמבנה מרכזי בו ישב גם כ"א המנהלי ובו יתקיימו הדרכות, ישיבות וכו'. **הצוות הטיפולי יגיע לכל רשות** לפי התוכנית הטיפולית שתיקבע עם המשפחות ולא פחות מיום אחד קבוע בשבוע. אם הבית/המדריך יתנו לכל יישוב לפחות 0.25% משרה וכך קיים רצף טיפולי עם המשפחות גם במהלך השבוע.

היקף משרה	כוח אדם
0.25 + 1.0 כוננות	מנהל/עו"ס
1.0	עו"ס
1.0	עובד פרא רפואי/טיפולי
1.25 (לפחות 0.25 לישוב)	מדריך/אם בית
5 ש"ש (לפחות 1 ש"ש לישוב)	אחות/תזונאית, מקדמת בריאות
0.25	מזכירה
תפעול והתקנה: ציוד משרדי, טלפון, כיבוד, תיקונים, ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות הוצאות אחרות: הדרכה, השתלמויות, שונות	

מרכז ילדים הורים ניח איזורי לגיל יסודי -

גילאי 5-12 ל-100 נפשות

מודל זה מתאים ליישובים קטנים הנמצאים בקרבה גיאוגרפית ומחייבת הסכמה והתחייבות של הרשויות להפעלה משותפת. מרכז זה יכלול בין 3-5 רשויות. המבנה של המרכז יהיה במקום קבוע ונגיש לאוכלוסייה של כל היישובים השותפים. לעיתים יש צורך בסיוע בנסיעות למטופלים וניתן לסייע ממרכיב ההוצאות האחרות.

היקף משרה	כוח אדם
0.25 + 1.0	מנהל/עו"ס
0.75	עו"ס
0.25	עובד פרא רפואי/טיפולי
0.33	מדריך
0.33	אם בית
4 ש"ש	אחות/תזונאית, מקדמת בריאות
5 ש"ש	פסיכולוג / מטפלים שונים
6 ש"ש	מטפל באומנות
0.5	מזכירה
6 ש"ש	מנקה
תפעול והתקנה: ציוד משרדי, טלפון, כיבוד, תיקונים, ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות הוצאות אחרות: הדרכה, השתלמויות, שונות	

מרכז מתבגרים הורים ל-100 נפשות

היקף משרה	כוח אדם
1.0 + 0.25 כוננות	מנהל/עו"ס
1.0	עו"ס
1.0	עובד פרא רפואי/טיפולי
1.0	מדריך ו/או אם בית
6 ש"ש	אחות/תזונאית, מקדמת בריאות
6 ש"ש	הרצאה מומחה
0.5	מזכירה
6 ש"ש	מנקה
<p>תפעול והתקנה: ציוד משרדי, טלפון, כיבוד, תיקונים, ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות הוצאות אחרות: הדרכה, השתלמויות, שונות</p>	

מרכז מתבגרים הורים ל-60 נפשות

היקף משרה	כוח אדם
0.75	מנהל/עו"ס
0.6	עו"ס
0.6	עובד פרא רפואי/טיפולי
1.0	מדריך ו/או אם בית
3 ש"ש	אחות/תזונאית, מקדמת בריאות
3 ש"ש	הרצאה מומחה
0.25	מזכירה
4 ש"ש	מנקה
<p>תפעול והתקנה: ציוד משרדי, טלפון, כיבוד, תיקונים, ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות הוצאות אחרות: הדרכה, השתלמויות, שונות</p>	

15. נתיבים להורות

תוכנית "נתיבים להורות" יכולה לפעול במבנה שמאפשר עבודה טיפולית עם ילדים והורים ועבודה קבוצתית. במקומות בהם יש "מרכזי ילדים הורים" ניתן לשלב את התוכנית נתיבים להורות זאת בתנאי שהמבנה הפיזי פנוי להכנסת ציוד מתאים לגילאי הילדים ושעות הטיפול של נתיבים להורות אינו פוגע בפעילות המטופלים של מרכז ילדים הורים.

אחריות כוללת - המחלקה תמנה עובד מתוך הצוות הבכיר של המחלקה לליווי ובקרה על עבודת המסגרת. העובד ייפגש באופן סדיר עם מנהל המסגרת וילווה אותו בתהליך ההקמה, הפיתוח וההפעלה השוטפת ובתיאום בין המסגרת למחלקה לש"ח.

שעות הפעלה

נתיבים להורות יפעלו לפחות 3 ימים בשבוע. שעות ההפעלה יהיו גמישות למתן טיפול בשעות היום והערב בהתאם לצרכי המשפחות.

מרכז תוכנית נתיבים להורות - כח האדם

בחירת מרכז תוכנית - בבחירת המרכז ישתתפו נציג האגף / מחלקה, נציג הגורם המפעיל, מפקח הקהילה המחוזי של שירות ילד ונוער בהתאם לשקול דעתו וכל גורם רלוונטי אחר .

כישורים

- * עו"ס: למסגרת של 20 נפשות - בעל ותק של לפחות 3 שנים
- למסגרת של 40 נפשות - בעל ותק של לפחות 5 שנים.
- * בעל ניסיון טיפולי בתחום טיפול בילדים ומשפחות בסיכון
- * בעל ניסיון עם אוכלוסיית היעד עפ"י גיל הילדים
- * יכולת לריכוז צוות.
- * נכונות לעבודה בשעות גמישות

תפקידים

1. אחריות לביצוע מדיניות המשרד עפ"י הוראה זו
2. שותף בבחירת כוח האדם של המסגרת
3. ניהול של כלל הצוות הטיפולי.
4. קיום ישיבות צוות משותפות לכלל המטפלים
5. ניהול תקציב המרכז, כולל מעקב על קליטת השמות.
6. מתן טיפולים פרטניים, משפחתיים או קבוצתיים עפ"י הצרכים של המשפחה.
7. אחריות כוללת, לבניית תוכניות טיפול, קיום ועדות הערכה, ומעקב אחר תוצאות הטיפול.
8. אחריות לקיום קשר שוטף עם שותפי תפקיד: עובדים מהמחלקה לשירותים חברתיים, שירותים רלוונטיים בקהילה (חינוך, בריאות וכ"ו)
9. משתתף בוועדות לתכנון טיפול והערכה במחלקה לשירותים חברתיים ומעביר את החומר הנדרש
10. אחריות כוללת לביצוע תהליכי ההתערבות במרכז.
11. אחראי על תהליכי תיעוד והערכה של התוכניות הטיפוליות (כולל מילוי שאלוני רף קהילה)
12. אחריות לריכוז נתונים כולל

אם בית ומדריך - ראה סעיף 14.6

דגמים להפעלה

לכל דגם יש מרכיבים מוגדרים בתוך התעריף. במצבים שמרכיב מסוים בתוך התעריף ניתן ע"י גוף אחר תמיר המסגרת תקציב/שעות אלה לטובת צרכים אחרים של הילדים/הורים (לדוגמא אם הרשות המקומית נותנת שירותי מזכירות, עלותה תומר לשעות טיפול/קבוצה). כאשר הדבר נעשה זה חייב להיות מתועד ומגובה באסמכתא.

נתיבים להורות - גיל רך, יסודי, מתבגרים ל-20 נפשות

היקף משרה	כוח אדם
0.66	עו"ס בכיר
0.25	עובד פרא רפואי
0.25	מדריך ו/או אם בית
0.25	מטפלים שונים
תקציב הדרכה והשתלמויות תקציב הוצאות אחרות: ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות, שונות	

נתיבים להורות - גיל רך, יסודי, מתבגרים ל-40 נפשות

היקף משרה	כוח אדם
1.0	עו"ס בכיר
0.25	עובד פרא רפואי
0.25	מדריך ו/או אם בית
0.25	מטפלים שונים
0.25	מזכירה
תקציב הדרכה והשתלמויות תקציב הוצאות אחרות: ציוד הפעלה לטיפולים אביזרים לטיפול באומנויות, שונות	

16. טיפולים באירועים חריגים

אירועים חריגים מחייבים התערבות מקצועית פרטנית ומערכתית ודווח בהתאם. אירוע חריג הוא אירוע החורג משגרת הטיפול הנעשה במסגרת ומחייב דיווח והתייעצות עם מנהל הלשכה לשירותים חברתיים והמפקח על המסגרת, כפי שיפורט בהמשך.

כאירועים חריגים יחשבו בין היתר האירועים הבאים: אלימות לסוגיה של מטופלים כלפי אנשי צוות, של אנשי צוות כלפי מטופלים, בין מטופלים, פגיעה חמורה וכו'.

יש לדווח על נזק מכוון שנגרם לרכוש או למבנה כתוצאה מפריצה, שבירת חפצים ע"י המטופלים וכו'.

הפעולות שיש לבצע:

- א. עובד שנודע לו שארע אירוע חריג ידווח מיידית למנהל המסגרת
- ב. פרטי האירוע ירשמו ויתועדו
- ג. מנהל המסגרת ידווח מיידית למנהל המחלקה ולמפקח על המסגרת מטעם השירות לילד ולנוער במשרד הרווחה. הדיווח הראשוני יהיה מידי ובטלפון. תוך 24 שעות מהתרחשות האירוע יועבר ע"י מנהל המסגרת דו"ח כתוב ראשוני למנהל מחלקת הרווחה ולמפקח.
- ד. מנהל המסגרת יבצע בדיקה מעמיקה של האירוע. בהתאם לסוג וחומרת האירוע יתערב טיפולית עם המטופלים המעורבים, עם הצוות וגורמים רלוונטיים נוספים. הממצאים, המסקנות והלקחים יועברו למנהל המחלקה לשירותים חברתיים.
- ה. דיווח ראשוני על אירוע חריג והדו"ח המשלים יתויקו בתיק אירועים חריגים של המסגרת. אירועים הקשורים למטופלים יתויקו גם בתיקם האישי.
- ו. מנהל המחלקה יבצע בדיקות משלימות אם יש צורך ויעביר את הדוח של המסגרת עם הדוח על פעולותיו ומסקנותיו לפיקוח המחוזי.
- ז. המפקח המחוזי על המסגרת יוסיף דו"ח על פעולותיו ומסקנותיו ויעביר את כל החומר לפיקוח הארצי.

17. דיווחים

17.1 תשלום למסגרת

הדיווח ייעשה עבור כל מטופל על-פי נוהל המסגרות. לכל מרכז/נתיבים ייפתח סמל מסגרת עפ"י הגיל ומספר הנפשות המטופלות. המחלקה תמלא טופס "השמה למסגרת" על שם כל מטופל לחוד (הורים וילדים) ובו יצויין התעריף כדלהלן:

צמל תערמף	מהות	צמבורמ/פרטמ
*2502	מרכז מלדמ הורמ גמל מסודמ- 100 נפשות	צמבורמ
*2502	מרכז מלדמ הורמ גמל מסודמ- 100 נפשות	צמבורמ
2515	מרכז מלדמ הורמ גמל מסודמ- 60 נפשות	צמבורמ
2513	מרכז מלדמ הורמ גמל מסודמ - 60 נפשות	פרטמ
*9204	מרכז מתבגרמ הורמ - 100 נפשות	צמבורמ
9214	מרכז מתבגרמ הורמ - 100 נפשות	צמבורמ
9224	מרכז מתבגרמ הורמ - 60 נפשות	צמבורמ
*9205	מרכז מלדמ הורמ גמל רך	צמבורמ
9215	מרכז מלדמ הורמ גמל רך	צמבורמ
*9206	מרכז מלדמ הורמ אמזורמ (נממ)	צמבורמ
9216	מרכז מלדמ הורמ אמזורמ (נממ)	צמבורמ
*9207	מרכז מלדמ הורמ אמזורמ (נממ)	צמבורמ
9217	מרכז מלדמ הורמ אמזורמ (נממ)	צמבורמ
9212	נממבמ להורות - 20 נפשות	צמבורמ
9219	נממבמ להורות - 20 נפשות	פרטמ
9213	נממבמ להורות - 40 נפשות	צמבורמ
9211	נממבמ להורות - 40 נפשות	פרטמ

* בתערמממ אלה אמל פממחות חדשות

18. ממממ

18.1 המממון מהתקנות התקצמממיות "פעולות קממלממיות למלדמ" 10.39.44, "עם הפנמ לקממלה" 7-103841, "מרכזמ הורמ מלדמ" - 2-103944 (לא רלונממ)

למרכזים חדשים), "התוכנית הלאומית לילדים בסיכון", על פי התקציב
המאושר ובהתאם לסיווג.

18.2 התעריפים למסגרות השונות מופיעים בנספח ה' להוראה זו בחוברת
התעריפים ומתעדכנים מעת לעת.

19. בקרה

המשרד יוודא יישום הוראה זו על ידי מפקחיו ועובדי האגף לבקורת פנימית.

יוסי סילמן
המנהל הכללי

נספח א' (8.38)

שאלון מוסדי

עבור מרכזי ילדים הורים לגיל הרך, מרכז הורות וטף, מרכז לגיל יסודי, מרכז נייד, מרכז נייד ומרכז מתבגרים הורים - לצרף לטופס פתיחת מסגרת

ממלא השאלון: _____

תפקיד ממלא השאלון: _____

תאריך המילוי: _____

פרק א': פרטים על המרכז

1. שם המרכז: _____

2. סמל מרכז: |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|

3. שם הרשות המקומית: _____

4. כתובת המרכז: _____

5. תקשורת:

טלפון: |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|

פקס: |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|

דוא"ל: _____

6. שם המפקח: _____

7. מחוז:

(1) ירושלים

(2) דרום

(3) צפון

(4) מרכז

8. סוג המרכז:

- (1) מרכז ילדים הורים - גיל רך
- (2) מרכז הורות וטף
- (3) מרכז ילדים הורים - יסודי, 100 נפשות
- (4) מרכז ילדים הורים - יסודי, 60 נפשות
- (5) מרכז ילדים הורים - יסודי: אזורי נייד
- (6) מרכז ילדים הורים - יסודי: אזורי ניח
- (7) מרכז מתבגרים - הורים, 100 נפשות
- (8) מרכז מתבגרים - הורים, 60 נפשות

9. הגורם המפעיל את המרכז:

- (1) רשות מקומית
- (2) עמותה. פרט: _____
- (3) אחר. פרט: _____

10. ייעוד המבנה

- (1) המבנה מיועד למרכז ילדים-הורים בלבד
- (2) מבנה המשמש שירותים שונים במשך היום (גן, מתני"ס וכו')
- (3) אחר, פרט: _____

11. האם המרכז מאומץ ע"י גורם כלשהו מן המגזר העסקי/ שלישי (מפעל, ארגון וכד')?

- (1) כן, פרט מי הגורם ולצורך מה: _____

_____

(2) לא

פרק ב': כח אדם

12. ציין את היקף עבודתם של העובדים במרכז:

פרק ג': מבנה, תשתית וציוד

מאפייני המבנה	האם קיים	האם תקין	האם מתאים לצרכים
14.1 גודל שטח הפעילות המרכזי במרכז הוא 100 מ"ר לפחות	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	
14.2 במרכז 2 תאי שירותים	1. קיים תא אחד 2. קיימים שני תאים 8. אין שירותים	1. כן, שניהם 2. כן, אחד מהם	1. כן 2. לא 8. לא
14.3 דלתות הכניסה לשירותים עומדות בתקן ואינן מגיעות עד הרצפה, כך שניתן ליצור קשר בשעת הצורך	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
14.4 המרכז מאוורר	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
14.5 מבנה המרכז מוקף גדר	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
14.7 למרכז כניסה מבוקרת (פעמון, אינטרקום וכד')	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא

החדרים במבנה	האם קיים	האם תקין	האם מתאים לצרכים
15.1 מטבח עם פינת אוכל	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
15.2 סלון	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
15.3 3 חדרי טיפול לפחות	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
15.4 חדר לטיפול קבוצתי	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא

האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	החדרים במבנה	
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	דלפק / חדר מזכירות	15.5
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	מחסן	15.6
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	חצר	15.7
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	חדר מנהל	15.8

16. האם יש משהו המייחד את מבנה המרכז?

- א. יתרון מיוחד: _____
- ב. קושי מיוחד: _____

האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	התשתית במבנה	
1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי	1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי	1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי- אין חצר	מתקני משחק בחצר	17.1
1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי	1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי	1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי- אין מתקנים	מתקני משחק בטיחותיים	17.2
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא		מערכת החשמל	17.3
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא		מערכת המים	17.4
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	אמצעי לחימום מים (בוילר/דוד שמש)	17.5
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	אמצעי לחימום בחורף	17.6
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	אמצעי קירור בקיץ	17.7

הציוד במרכז			
האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	ציוד המטבח
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.1 כיריים
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.2 מקרר
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.3 תנור אפיה
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.4 מיקרוגל
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.5 כלי בישול (סירים מחבתות וכו')
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.6 שולחן אוכל וכסאות
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.7 שתייה חמה נגישה
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.8 שתייה קרה נגישה

האם תקין	האם קיים	ריהוט במרכז
האם מתאים לצרכים	האם קיים	ריהוט במרכז
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.9 שולחנות
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.10 כסאות
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.11 ארונות אחסון
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	18.12 כורסאות / ספה

האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	אמצעי הפעלה	
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	משחקים	18.13
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	ספרי קריאה	18.14
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	ספרות מקצועית עבור הצוות	18.15

האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	ציוד מולטימדיה	
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	טלוויזיה	18.16
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	וידאו / DVD	18.17
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	רדיו טייפ / CD	18.18
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	מחשב אחד לפחות	18.19
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	מדפסת	18.20
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	חיבור לאינטרנט	18.21
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	שירותי תמיכה לשימוש במחשב	18.22

האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	שונות	
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	ציוד מתכלה (ניירות, צבעים, דבק וכו')	18.23
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	חומרי ניקוי (לרבות נייר טואלט)	18.24

18. האם יש ציוד כלשהו אשר נחוץ לדעתך לעבודת המרכז אולם חסר? פרט מהו.

פרק ד': בטחון ובטיחות

לא	כן	בטיחות במרכז	
		19.1	מישהו בצוות הקבוע של המרכז עבר קורס עזרה ראשונה. ציין מי _____
2	1		
		19.2	מישהו בצוות הקבוע של המרכז עבר קורס החייאה. ציין מי _____
2	1		
		19.3	תיק עזרה ראשונה מלא
2	1		
		19.4	חומרי הניקוי מאוחסנים בארון סגור ובטוח
2	1		
		19.5	מטף כיבוי אש תקין
2	1		
		19.6	טלפון תקין
2	1		
		19.7	לחצן מצוקה מחובר למוקד חירום של הרשות המקומית
2	1		
		19.8	כתובות וטלפונים של שירותי חירום נמצאים במקום זמין
2	1		
		19.9	דף עם הטלפונים של משפחות/הורי כל הילדים נמצא במקום זמין
2	1		
		19.10	חלונות מסורגים (למניעת קפיצות ולפריצות)
2	1		
		19.11	מערכת אזעקה המחוברת למוקד שמירה
2	1		

20. האם קיים מקלט או ממ"ד תקין במבנה, או מקלט קרוב?

1. כן

2. לא

21. האם במרכז ישנו אישור של הגורם המוסמך ברשות על תקינות המבנה?

1. כן

2. לא

חתימה ותפקיד של ממלא הטופס _____

9. סוג התוכנית:

- (1) נתיבים להורות - גיל רך, 40 נפשות
- (2) נתיבים להורות - גיל רך, 20 נפשות
- (3) נתיבים להורות - גיל יסודי, 20 נפשות
- (4) נתיבים להורות - גיל יסודי, 40 נפשות
- (5) נתיבים להורות - מתבגרים, 20 נפשות
- (6) נתיבים להורות - מתבגרים, 40 נפשות

10. הגורם המפעיל את התוכנית:

- (1) רשות מקומית
- (2) עמותה. פרט: _____
- (3) אחר. פרט: _____

11. תאריך פתיחת התוכנית: _____

12. ייעוד המבנה

- (1) המבנה מיועד לתוכנית נתיבים להורות בלבד
- (2) מבנה המשמש שירותים שונים במשך היום: מחלקה לשירותים חברתיים, גן, מתנ"ס וכ'י
- (3) אחר, פרט: _____

13. האם התוכנית מאומצת ע"י גורם כלשהו מן המגזר העסקי/ שלישי (מפעל, ארגון וכד')?

- (1) כן, פרט מי הגורם ולצורך מה: _____
_____

(2) לא

פרק ג': מבנה, תשתית וציוד

מאפייני המבנה	האם קיים	האם תקין	האם מתאים לצרכים
16.1 גודל שטח הפעילות המרכזי מותאם גם למפגש קבוצתי	1. כן 2. לא		1. כן 2. לא
16.2 במבנה תא שירותים אחד לפחות	1. כן 2. לא 8. אין שירותים	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
16.3 דלתות הכניסה לשירותים עומדות בתקן ואינן מגיעות עד הרצפה, כך שניתן ליצור קשר בשעת הצורך	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
16.4 המרכז מאוורר	1. כן 2. לא		
16.5 מבנה המרכז נגיש לנכים	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
16.6 המבנה מוקף גדר	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
16.7 למרכז כניסה מבוקרת (פעמון, אינטרקום וכד')	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא

החדרים במבנה	האם קיים	האם תקין	האם מתאים לצרכים
17.1 מטבח עם פינת אוכל	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
17.2 סלון	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
17.3 2 חדרי טיפול לפחות	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
17.4 חדר לטיפול קבוצתי	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא

האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	החדרים במבנה	
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	דלפק / חדר מזכירות	17.5
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	מחסן	17.6
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	חצר	17.7
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	חדר מנהל	17.8

18. האם יש משהו המייחד את המבנה?

א. יתרון מיוחד: _____
 ב. קושי מיוחד: _____

האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	התשתית במבנה	
1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי	1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי	1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי- אין חצר	מתקני משחק בחצר	19.1
1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי	1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי	1. כן 2. לא 8. לא רלוונטי- אין מתקנים	מתקני משחק בטיחותיים	19.2
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא		מערכת החשמל	19.3
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא		מערכת המים	19.4
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	אמצעי לחימום מים (בוילר/דוד שמש)	19.5
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	אמצעי לחימום בחורף	19.6
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	אמצעי קירור בקיץ	19.7

הציוד במסגרת			
האם מתאים לצרכים	האם תקין	האם קיים	ציוד המטבח (אם לא קיים מטבח עבור לשאלה 7)
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.1 כיריים
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.2 מקרר
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.3 תנור אפיה
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.4 מיקרוגל
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.5 כלי בישול (סירים מחבתות וכו')
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.6 שולחן אוכל וכסאות
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.7 שתייה חמה נגישה
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.8 שתייה קרה נגישה

האם תקין לצרכים	האם קיים	ריהוט במסגרת
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.9 שולחנות
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.10 כסאות
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.11 ארונות אחסון
1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	20.12 כורסאות / ספה

אמצעי הפעלה	האם קיים	האם תקין	האם מתאים לצרכים
20.13 משחקים	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
20.14 ספרי קריאה	1. כן 2. לא		1. כן 2. לא
20.15 ספרות מקצועית עבור הצוות	1. כן 2. לא		1. כן 2. לא

ציוד מולטימדיה	האם קיים	האם תקין	האם מתאים לצרכים
20.16 טלוויזיה	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
20.17 וידאו / DVD	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
20.18 רדיו טייפ / CD	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
20.19 מחשב אחד לפחות	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
20.20 מדפסת	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
20.21 חיבור לאינטרנט	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
20.22 שירותי תמיכה לשימוש במחשב	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא

שונות	האם קיים	האם תקין	האם מתאים לצרכים
20.23 ציוד מתכלה (ניירות, צבעים, דבק וכו')	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא
20.24 חומרי ניקוי (לרבות נייר טואלט)	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא	1. כן 2. לא

21. האם יש ציוד כלשהו אשר נחוץ לדעתך לעבודת המרכז אולם חסר? פרט מהו.

פרק ד': בטחון ובטיחות

לא	כן	בטיחות במרכז	
		22.1	מישהו בצוות הקבוע של המרכז עבר קורס עזרה ראשונה. ציין מי _____
2	1		
		22.2	מישהו בצוות הקבוע של המרכז עבר קורס החייאה. ציין מי _____
2	1		
		22.3	תיק עזרה ראשונה מלא
2	1		
		22.4	חומרי הניקוי מאוחסנים בארון סגור ובטוח
2	1		
		22.5	מטף כיבוי אש תקין
2	1		
		22.6	טלפון תקין
2	1		
		22.7	לחצן מצוקה מחובר למוקד חירום של הרשות המקומית
2	1		
		22.8	כתובות וטלפונים של שירותי חירום נמצאים במקום זמין
2	1		
		22.9	דף עם הטלפונים של משפחות/הורי כל הילדים נמצא במקום זמין
2	1		
		22.10	חלונות מסורגים (למניעת קפיצות ולפריצות)
2	1		
		22.11	מערכת אזעקה המחוברת למוקד שמירה
2	1		

23. האם קיים מקלט או ממ"ד תקין במבנה, או מקלט קרוב שיכול לספק מענה מבחינה מספרית לשוהים בתוכנית?

1. כן
2. לא

24. האם ישנו אישור של הגורם המוסמך ברשות על תקינות המבנה?

1. כן
2. לא

חתימה ותפקיד של ממלא הטופס _____

נספח ג' (8.38)

כ"א טבת תשע"א
28 דצמבר 2010
2010-0002-1766

חוזר מנכ"ל מיוחד

מס' 23

=====

אל: ראשי הרשויות המקומיות
גזברי הרשויות המקומיות
מנהלי המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות

הנדון: ייפוי כח של רשות מקומית למשרד הרווחה והשירותים החברתיים עבור תשלום התמורה באופן ישיר לספק שזכה במכרזי הרשות המקומית

משרד הרווחה והשירותים החברתיים (להלן: "המשרד") פועל לקיצור הליכי עבודה בינו לבין הרשויות המקומיות (להלן: "הרשויות / הרשות").

כיום קיימות שתי חלופות:

- . תשלום ישיר של הרשות לספק.
- . תשלום של המשרד לספק.

במסגרת זו מציע המשרד לרשויות הבוחרות בחלופה ב' - תשלום של המשרד לספק שנבחר בהליך מכרזי ע"י הרשות המקומית למסגרת יומית לפעול בהתאם לחלופה הבאה:

1. בעבר היה נהוג שוועדת המכרזים של המשרד אישרה את המכרזים שעשתה הרשות, בהתאם לתקנה 3(29) לתקנות חובת המכרזים.
2. בעקבות ישיבה שנערכה במשרד האוצר עם נציגי החשכ"ל והייעוץ המשפטי, הוחלט לאפשר פעולה בהתאם לחלופה הבאה, המתאימה יותר מבחינה משפטית:

רשות אשר בחרה גוף למתן שירותים בהליך כנדרש על פי חוק חובת המכרזים, והמעוניינת שהתמורה עבור השירות תשולם במלואה ישירות באמצעות המשרד לזוכה נותן השירות, כאשר המשרד יקזז מהרשות את חלקה בתשלום זה בהתאם להסדרים המקובלים בין הרשות לבין משרד, תפעל כך:

א. במכרז שיפורסם ע"י הרשות ייכתב הסעיף הבא: "התמורה עבור השירות תועבר במלואה באמצעות משרד הרווחה והשירותים החברתיים, אם הרשות תבחר באפשרות של חתימה על ייפוי כח, עליה לחתום עליו בהתאם להסדרים המקובלים בין הרשות המקומית לבין משרד".

ב. בהסכם בין הרשות לבין הספק הזוכה יש להוסיף את הסעיפים הבאים:

1) אם הרשות תבחר באפשרות של העברת התמורה עבור השירות במלואה באמצעות משרד הרווחה והשירותים החברתיים, תחתום על ייפוי כח בהתאם להסדרים המקובלים בין הרשות המקומית לבין המשרד, על בסיס דיווח, מידי חודש בחודשו".

2) "המשרד יהיה רשאי להפסיק את תשלום התמורה או חלקה בגין השירותים הניתנים, אם יתברר כי נותן השירותים לא עמד בתנאי ההסכם לגבי איכות השירות ורמות השירות, זאת במסגרת סמכויות הפיקוח שניתנו למשרד או במסגרת הפיקוח של הרשות המקומית, ובתיאום מראש עם הרשות".

ג. הרשות תחתום על התחייבות לפיה עליה לעדכן בכתב את המשרד באופן מיידי על כל הפרה של ההסכם מצד נותן השירותים.

ד. נוהל זה אינו חל על התקשרויות עם מעונות יום ומשפחתונים המפוקחים ע"י משרד התמ"ת.

3. הרשות המקומית תעביר למשרד יפויי כח בנוסף למסמכים שעליה להגיש לפתיחת מסגרת והם:

- אישור העסקה של עו"ס, כולל שם וחלקיות המשרה, חתום ע"י הארגון המפעיל.
- טופס "ארגון מפעיל".
- טופס "אימות פרטי מוטב" - חתום ע"י הבנק או רואה חשבון.
- תעודה לרישומה של העמותה/החברה.
- אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים.
- אישור לצורך ניכוי מס במקור + אישור ניהול ספרים.
- ניהול תקין לשנה הנוכחית (משרד המשפטים - רשם העמותות) במקרה של עמותה.
- אחר: _____

לנוסח יפויי הכח המצ"ב תצורף רשימה של הספקים הזוכים במכרזי הרשות למתן שירותים ותכלול את הפרטים הבאים:

שם הספק הזוכה: _____

מס' עוסק מורשה/מספר עמותה: _____

סוג ההתקשרות מכרז/פטור ממכרז/אחר ומספרה: _____

סוג השירות: _____

סמל מסגרת: _____

תאריך תחילת ההתקשרות: _____

תאריך סיום ההתקשרות: _____

פרטי בנק: _____

הרשות תעביר למשרד הראשי ייפוי כח מקורי החתום על המורשים לכל אחד מהאגפים הבאים:

(1) אגף לשירותים אישיים וחברתיים

(2) אגף לטיפול באדם המפגר

(3) אגף השיקום

(4) אגף תקון ונוער מנותק

כאשר נבחר למתן שירות ספק הקיים במערכת, ישלח ייפוי כוח נוסף. בצירוף פרטי הבנק וכל שינוי בפרטים הידועים למשרד.
כאשר נבחר למתן שירות ספק חדש, ישלחו כל המסמכים המנויים בסעיף 3 לעיל ובסעיף 4 א' לעיל.

4. תקופת המעבר:

- א. רשות המעוניינת לפעול לפי החלופה הזו תחתום על ייפוי הכח המצ"ב, המתייחס לכל המסגרות שברשימה שתשלח אליכם בימים הקרובים ע"י האגפים שדלעיל, ובמקביל תעביר לחתימת הספקים הנותנים את השירותים נספח להסכם עמם אשר יכלול את הסעיפים המופיעים בסעיף 2 (ב) לעיל.
- ב. המשרד יראה בשנת 2011 כשנת התארגנות לצורך הסדרת ההתקשרות בין הרשות המקומית לבין הספק.
- ג. על הרשות לפעול כאמור בס"ק א' עד למועד חידוש ההסכמים בינה לבין הספק ולא יאוחר מיום 31.12.11.

5. המשרד ידריך את הרשויות המקומיות כיצד לפעול לפי חלופה זו ויקיים יחד עם השלטון המקומי מעקב על מנת לבחון את יישום והתאמת ההנחיות.

**מצ"ב נוסח ייפוי הכח עליו נדרשת הרשות לחתום.
תחילת הנחיות אלו יהיה מיום 1.1.2011.**

**נחום איצקוביץ
המנהל הכללי**

שם הרשות נמקומית _____ (להלן: הרשות)

יפוי כח לשנת _____

הרשות, באמצעות המחלקה לשירותים חברתיים, מייפה את כוחה של המדינה, באמצעות משרד הרווחה והשירותים החברתיים, לשלם במקומה את מלוא התשלום ישירות לנותני השירותים שזכו בהליך מכרזי שערכה הרשות עבור מתן שירותים, בהתאם לתנאים שנקבעו במכרז, ולקזז מהרשות את התשלומים המגיעים למשרד ממנה בגין השתתפות הרשות, בהתאם לנוהלי ההתחשבות המקובלים בין הרשות לבין המשרד.

לייפוי כח זה מצורפת רשימת השירותים לגביהם ניתן ייפוי הכח.

_____
מורשי חתימה מטעם הרשות
שם חתימה וחתימת

_____
גזבר הרשות
שם חתימה וחתימת

הריני לאשר כי הנ"ל מורשי חתימה מטעם הרשות:

_____
תאריך החתימה של ייפוי הכוח

_____
היועץ המשפטי של הרשות
שם חתימה וחתימת

*** ייפוי כח זה יופעל יחד ובהתאם להוראות המנהל הכללי של משרד הרווחה והשירותים החברתיים לרשויות המקומיות.

1. סיום טיפול
2. המשך טיפול במחלקה לשירותים חברתיים/בשירות אחר

תכנית הטיפול

=====

שם המשפחה, שמות ההורים, הילדים כולל שנת לידה: _____

_____

עיקרי הצרכים הטיפוליים (יוצג ע"י המאבחן על סמך איסוף הנתונים)

_____

_____

_____

_____

שיקולים מרכזיים לתעדוף (יוצג ע"י המאבחן על סמך איסוף הנתונים)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

החלטות

1. החלטה- נושאים ראשוניים לטיפול (תעדוף - מוגנות תחילה)

א. _____

ב. _____

ג. _____

2. החלטה- נושאים שהוחלט לקדם בשותפות עם גורמים נוספים בקהילה

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____

פרטי תוכנית הטיפול:

פרטי תוכנית הטיפול המבוססת על הצרכים שהוחלט לטפל בהם בשלב ראשון במרכז/נתיבים.

תוצאות (השינוי שרוצים לחולל) דוגמאות: הפסקת פגיעה/הזנחה, שיפור בקשרים בקבוצת האחאים, שיפור בתפקוד ההתנהגותי של הנער - כל זה תוך פירוט הניתן למדידה.

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

התערבויות

סוגי ההתערבויות _____

ופירוט בני המשפחה השותפים _____

דוגמאות: טיפול דיאדי, הדרכת הורים _____

דרכי ההתערבות/ כ"א מטפל במרכז / נתיבים _____

דוגמאות: טיפול בדרמה, טיפול באומנות, מטבח טיפולי _____

פעילויות טיפוליות והתערבויות הניתנות מחוץ למרכז.

למי מיועד, שם האחראי לביצוע _____

המערך הטיפולי המשולב כולל בניית ה-Setting; הסדר הטיפולי; שעות ותדירות המפגשים במרכז; שותפות עם שירותים נוספים בקהילה; קביעת תאריכי ועדות הערכה.

מסגרת הטיפול: _____
_____
_____
_____
_____

- הפגישות יתקיימו בימי _____ בין השעות _____
- תאריך התחלה: _____
- פגישת ההערכה תתקיים בתאריך: _____
- תאריך סיום הטיפול הינו: _____
- מנהל הטיפול במסגרת: _____

מנהל המקרה הכולל בלשכת הרווחה: _____

משתתפים בדיון

שם	_____	_____
תאריך	_____	_____
שם	_____	_____
תאריך	_____	_____
שם	_____	_____
תאריך	_____	_____

הסכמת ההורים / הילדים/מתבגרים -
אנו מבינים ומסכימים לתכנית ההתערבות המוצעת ע"י המרכז/נתיבים. התוכנית
תיבחן אחת לתקופה בוועדות ההערכה:

_____	_____	_____
תאריך	חתימה	שם
_____	_____	_____
תאריך	חתימה	שם